

Hovedpunkterne i kredittpakken har jo været ganske meget omtalt i medierne i de senere dage, siden vi indgik den politiske aftale søndag aften. Derfor skal jeg her undlade at gå ind i alle detaljerne, hvad angår det indholdsmæssige.

Kl. 10:26

Dog vil jeg godt uddybe et par af punkterne startende med rentebetalingen, som staten kræver. Mange har nemlig spurgt mig – og det er måske også logisk nok, når man sådan ser det udefra – hvordan det kan være, at staten kan kræve 10 pct. i rente, når bankerne samtidig kan låne ud til 6-7 pct. Til det er der at sige, at der er tale om to forskellige pengestrømme: På den ene side er der ansvarlig lånekapital, og på den anden side er der det, man kan kalde almindelig lånekapital. Den ansvarlige lånekapital er et lån, der i princippet løber på ubestemt tid. Det skal ikke videregives, men det skal give kreditinstitutionerne fedt på kroppen, kan man sige. I øjeblikket lånes der altså ansvarlig lånekapital til omkring 11-15 pct. i markedet, og når staten så tilbyder det samme for 10 pct., er der altså tale om, at vi giver et billigere lån end ellers. Jo mere fedt på kroppen, desto mere robuste og solide vil kreditinstitutionerne være over for at kunne lide tab.

Det bliver således mindre risikofyldt at investere i kreditinstitutionerne, og dermed bliver det også billigere for dem at hente almindelig lånekapital hos investorer, f.eks. i udlandet, midler, som så skal bruges til at videregives til virksomheder og forbrugere. Det er jo ikke sådan, som nogle har påstået, at vi bare giver 100 mia. kr. til bankerne, og så stiller vi i øvrigt ikke nogen krav til deres ageren.

Det er frivilligt, om man ønsker at benytte sig af det tilbud om indskud af ansvarlig lånekapital, som vi her stiller til rådighed, men ønsker man at bruge lånefaciliteten, så bliver der naturligvis stillet krav. For det første tager staten sig betaling i form af netop en rente i forhold til den risiko, der løbes, og dernæst kan der ikke udbetales udbytte i en periode. Der er forbud mod bonusordninger, og der kræves mere åbenhed vedrørende institutionernes solvensgrad. Det er blot for at nævne nogle af de væsentligste krav.

Det er ikke hensigten, at staten skal være involveret til evig tid. I princippet er der som nævnt tale om uopsigelige lån, men smart nok er der så indbygget incitamenter til låntagerne, dvs. kreditinstitutionerne, til at kunne konvertere statens kapital med privatkapital, når markederne igen vender. Og det er bl.a. med den me-

kanisme, at lånets kurs årligt stiger med 5 kurspoint efter 5 år. Det vil sige, at man kan indfri lånet til kurs 100 i år 5, kurs 105 i år 6 osv. Dermed kan kapitalen tælles med i institutionernes solvensgrad, samtidig med at der er en fornuftig exitstrategi fra statens side. Desuden indgår det også i aftalen, at Finanstilsynet bliver yderligere styrket, ligesom Forbrugerombudsmanden også får en styrket kompetence til at tage sager op.

I Danmark lever vi i høj grad af eksport og samhandel med udlandet, og derfor er det også et vigtigt, men ikke så omtalt et element i aftalen, at der bliver lavet en forhøjet låneramme på 20 mia. kr. over 3 år til Eksport Kredit Fonden, som så kan formidle lånene gennem bankerne på kommercielle vilkår. Lånene bliver målrettet eksportvirksomhederne efter individuelle låneansøgninger. Det er godt, og det er positivt, at vi på den måde politisk kan understøtte, at danske virksomheders formåen på eksportmarkederne kan styrkes og udvikles.

Vi vil ikke med kredittpakken have løst alle samfundets økonomiske problemer. Vi kan godt regne med, at vi trods denne historisk store politiske aftale alligevel vil komme til at se eksempler på, at virksomheder og privatpersoner alligevel ikke kan opnå kredit i banken eller hos realkreditinstitutionen. Men vi skal også huske på, at vi kommer fra en situation, hvor der virkelig har været kul på kedlerne i bogstaveligste forstand, og hvor svarene i banken på spørgsmål om, hvorvidt man kunne låne penge, var: Ja, ja, ja, og vil du i øvrigt ikke låne lidt mere end det, du spurgte om? Fremover bliver svarene jo nok ikke ja, ja, ja, men måske nærmere ja, nej, ja – altså en mere afdæmpet udlånspolitik, end før den finansielle krise tog til. Men det er nok også meget sundt med en mere kritisk kreditvurdering, som også afspejler de bølgedale, som utvivlsomt altid vil komme i samfundøkonomien. Vi kan ikke hindre disse udsving, vi skal ikke hindre disse udsving i økonomien, men vi kan sikre, at udsvingene ikke bliver alt for store og dramatiske, og at nedturen ikke bliver til en rutsjetur, hvor bunden ikke er til at se.

Kredittpakken kan naturligvis ikke stå alene. Den løser det problem, som pakken adresserer, nemlig at skabe bedre rammer om udlån hos banker og realkreditinstitutioner. Men der skal naturligvis også være sunde projekter at investere pengene i, ellers ville der jo ikke blive skabt vækst og arbejdspladser. Et lån gør det jo ikke i sig selv. Derfor er det også godt, at regeringen i vanlig, omhyggelig stil har planlagt de politiske